

VERSLAG

statencommissie

Conceptverslag van de openbare vergadering van de **Commissie Economie** van 17 juni 2016 van 13.30 uur tot 18.23 uur te Middelburg.

Voorzitter:	P. van Dijk
Aanwezig zijn de leden	F. Babijn, C.L.M. van den Berge, J. Boerjan, V. Bosch, A. Dorst, B. Erbisim, J.F.A.M. van Eck, D. van Ewijk, H.J. van Geesbergen, R. van Hertum, M.J.J. Janssens, G. Lernout, S. Mareels, J. Oudeman, W.A. Treurniet-Klapwijk, P. van Veen-de Rechter, G. van Unen, R. Viergever
Tevens zijn aanwezig:	Gedeputeerden J. de Bat, A.J. van der Maas, B.J. de Reu en C.M.M. Schönknecht-Vermeulen, A.M. Lobik (commissiegriffier)
Afwezig zijn de leden:	R. Tilborg, R. de Wit

---

1. Opening en mededelingen

De voorzitter meldt de afwezigen en de vervangende leden.

2. Vaststellen van de agenda: gewijzigde agenda vastgesteld, met de volgende wijzigingen:

- behandeling van Jaarverslag Jouw Zeeland op verzoek van Ralph van Hertum (PvdA);
- toegevoegd: GS brief over Knooppunt N62 Bernardweg;
- afvoeren van ontvangen brieven over varianten Sloeweg (van BZW/Portiz, Veiligheidsregio, Stichting Behoud Zak van Zuid-Beveland, en een burger); deze worden weer geagendeerd als dit statenvoorstel er is.

3. Kennismaken met de secretaris van Campus Zeeland! en korte stand van zaken

Gedeputeerde V.d. Maas is voorzitter van de stuurgroep die de drie O's vertegenwoordigt. Dhr. Paul Bleumink is aangesteld voor maximaal 1 jaar als secretaris om meters te gaan maken op inhoudelijke onderdelen en als verbindingsofficier. Er moet focus komen, mede op advies van de commissie Balkenende.

De heer Paul Bleumink, bestuurssecretaris Campus Zeeland! stelt zich voor. Hij is begonnen met het schrijven van een Masterplan en wil dat graag in september in de commissie bespreken. Een datum wordt nog voorgesteld.

4. Gelegenheid om in te spreken: er zijn geen sprekers.

5. Informatie uitwisseling

Mededelingen van de gedeputeerden:

Gedeputeerde V.d. Maas vertelt dat hij gesproken heeft met dhr. Van Boxtel over de dienstregeling NS en mogelijke verbeteringen in de toekomst, waaronder een intercity in de spits. Er volgt een onderzoek.

M.b.t. een proef inzake tolheffing in België voor personenauto's vertelt hij dat de drie grensprovincies contact hebben gezocht met het Ministerie, die in gesprek zullen gaan met de Vlaamse overheid. Wordt vervolgd.

Mevrouw Van Unen (SP) heeft een vraag over het onderzoek van de NS: betaalt de provincie dit of de NS?

De heer Lernout (50PLUS) is beducht voor de "proef" met tolheffing op personenauto's in Vlaanderen, aangezien de proef voor vrachtauto's ook definitief werd. Zeeland moet hier ook zelfstandig tegen ageren.

Gedeputeerde V.d. Maas zegt m.b.t. het betalen van het onderzoek dat de provincie menskracht levert. Dat is prima want het was een vraag van onze kant. Hij wil aan de voorkant hierbij betrokken zijn.

Over de proef met tolheffing voor personenauto's antwoordt hij dat er wel degelijk door de provincie stelling is genomen, met Limburg en Brabant samen.

Vragen van commissieleden over onderwerpen die niet op de agenda staan

De heer Van Hertum (PvdA) heeft een vraag over de problemen om vrijwilligers te vinden voor de buurtbus in Noord-Beveland; en verbetering van aansluiting op de trein in Goes.

Gedeputeerde V.d. Maas deelt de bezorgdheid over de buurtbussen, ook elders in Zeeland. In Zuid-Beveland is op dit moment het probleem het grootste. De provincie denkt mee over de werving van vrijwilligers en het motiveren van de eigen inwoners, en betaalt een deel van de wervingskosten. Ook de dorpsraden moeten zich inspannen. Dit onderwerp komt zeker terug in de evaluatie OV dit najaar.

De heer V.d. Berge (SGP) zegt dat het door onderhoud aan de pijlers voor lange tijd onmogelijk is om met landbouwverkeer over de Oosterscheldekering te gaan. Hoe kan dit zo spoedig mogelijk opgelost worden?

Gedeputeerde V.d. Maas antwoordt dat landbouwverkeer op de werkweg altijd oogluikend is toegestaan, maar het kan nu helemaal niet meer. Hij is in gesprek met ZLTO en RWS om te komen tot structurele "venstertijden" voor het landbouwverkeer. Maar de provincie is niet de wegbeheerder.

De heer Lernout (50PLUS) vraagt om een spuivoorziening bij de sluis Terneuzen, zeker gezien de vele regen van de laatste tijd. Het kost de binnenvaart veel geld om te wachten als er gespuid wordt.

Gedeputeerde V.d. Maas antwoordt dat dit een bekend probleem is, maar een apart spuumiddel kan wel 50 miljoen kosten. Hij wil de uitspraak over het tracébesluit van de Raad van State op 12 juli a.s. afwachten. Door de nieuwe sluis zal de wachttijd wel bekort worden.

De heer Lernout (50PLUS) zegt dat een beperking van het spuien al zou helpen.

De heer Dorst (SGP) herinnert eraan dat dit eerder is besproken. De binnenvaart kan best mee door de zeesluis wanneer er gespuid wordt, dat zou een goede oplossing kunnen zijn.

De heer Buuron (afd. M&S) zegt dat er overleg gaande is over optimaal gebruik van de drie sluisen die uiteindelijk beschikbaar zullen zijn.

De heer Bosch (PVV) heeft technische vragen gesteld over internet en glasvezel in Zeeland, deze zijn ambtelijk beantwoord. Hij vraagt nog of het particulieren wordt toegestaan om zelf glasvezel aan te leggen.

De heer Babijn (PvZ) zegt dat glasvezel mee kan worden genomen bij andere graafwerkzaamheden zoals bijvoorbeeld voor de riolering.

De voorzitter zegt dat gedeputeerde De Bat al op deze suggestie heeft gereageerd in de statenvergadering.

Vragen van commissieleden over het nieuws van de dag

De heer Van Hertum (PvdA) las in de krant dat de provincie de buslijn Domburg – Dortmund toejuicht. Denkt het college dat dit succesvol zal zijn, en zijn er plannen voor buslijnen van Zeeland naar andere plaatsen?

Ook heeft hij een vraag over de Eneco-tour, die woensdag in Goes was. Zijn er concrete plannen voor de Eneco-tour in Zeeland in de toekomst, en eventueel voor andere wielerrondes?

Gedeputeerde V.d. Maas kan niet zeggen of die buslijn succesvol zal zijn. Het is hem niet bekend of er meer van dergelijke buslijnen zullen komen, maar het is prima zolang het niet concurreert met Connexion.

Gedeputeerde De Bat is binnen de gestelde kaders nog in gesprek over de (wieler-)evenementen in 2017.

- 6. 01. Brief GS van 10 mei 2016 met voortgangsrapportages 1e kwartaal 2016 grote projecten Provincie Zeeland (onderdeel Marinierskazerne); samen met
02. Brief GS over Michiel Adriaanszoon de Ruijterkazerne**

De heer Janssens (CDA) vraagt wat iedere partij effectief (na verrekening van kosten en leges) bijdraagt? Zijn de 3 miljoen van Vlissingen én 15 miljoen van de provincie definitief?

De heer Van Hertum (PvdA) vindt dit een prima opzet. Wat is de reikwijdte en mogelijke uitkomst van het archeologisch onderzoek? Hoe groot is het risico van een onvoldoende reserve? Is er kans op vertraging?

Mevrouw Treurniet (CU) is ook blij met deze opzet. Vlissingen wil niet meer risico nemen, maar wat gebeurt er dan als er meer geld nodig is?

De heer Viergever (SP) is positief over de opzet, en vraagt zich af of dit een apart dorp van 2000 inwoners wordt?

Mevrouw Van Veen (D66) maakt zich zorgen over de opschorting, tot 2019 of 2021? En is dat dan zeker?

Mevrouw Van Ewijk (GL) heeft al schriftelijke vragen gesteld over dit onderwerp. Ze is in het algemeen ongerust over de financiële risico's van bepaalde grote projecten.

De heer Babijn (PvZ) zegt dat Vlissingen als artikel 12-gemeente geen risico's op zich mag nemen. Hij vraagt of het toch níét door zou kunnen gaan na een kabinetwissel? Als het wel doorgaat, wat blijft er dan over als voordeel?

De heer Bosch (PVV) informeert of er een indicatie is dat er explosieven in de grond zitten. Is dat ook elders zo, bijvoorbeeld bij de Sloeweg?

De heer Van Geesbergen (VVD) heeft dezelfde vragen en zorgen als o.a. CDA, PvdA, en GL-fractie.

Gedeputeerde Schönknecht antwoordt dat er o.b.v. het aantal hits is uitgegaan van 50 bommen, wat een groot bedrag oplevert. De "bommenregeling" van het Rijk geeft 70% vergoeding voor benadering en ruiming. Voor tekenen van de 4^e overeenkomst moest het duidelijk zijn. Na benadering bleken er 5 bommen en een kistje granaten aanwezig, wat binnen de raming valt. De kosten van de benadering zijn voor 50% voor rekening van Defensie. De ongerustheid over deze kosten die nog bij de jaarrekening bestond is nu zo goed als weg. De opleverdatum is door de Minister gesteld op eind 2020 de eerste groep, 2021 vol gebruik.

De heer Van Hertum (PvdA) zegt dat hij had begrepen dat oplevering in 2019 zou plaatsvinden?

Gedeputeerde Schönknecht antwoordt dat dat de oorspronkelijke bedoeling was, maar dat is veranderd. Het point of no return is het tekenen van de 4^e overeenkomst op 22 juni. Hierin staan ook de risico's: de langere ambtelijke

ondersteuning is voor ons. De provincie draagt 15 miljoen bij, Vlissingen 3 miljoen en BDU- en FEZ-gelden voor meefinanciering van een aantal projecten eromheen.

De heer Babijn (PvZ) vraagt hoe lang die 70-30 regeling nog van kracht is?

Gedeputeerde Schönknecht antwoordt dat deze voor de eerste ruiming nog geldt. In antwoord op de vraag van het CDA naar het effectieve bedrag zegt zij dat de provincie geen inkomsten heeft, de leges is voor Vlissingen.

In tweede termijn:

De heer Van Hertum (PvdA) blijft heel positief, en vraagt waar de mariniers gaan oefenen.

De heer Bosch (PVV) had gevraagd naar andere plekken waar explosieven kunnen zijn.

De heer Babijn (PvZ) had nog gevraagd naar de gevolgen van een eventuele kabinetswissel.

Gedeputeerde Schönknecht antwoordt dat bekend is dat Zeeland zwaar is gebombardeerd en dat overall bommen mogelijk zijn, o.a. bij Waterdunen. Over het oefenterrein voor de mariniers wordt overlegd met de gemeenten. Over de gevolgen van een kabinetswissel herhaalt zij dat het tekenen van het 4^e contract het point of no return is.

De voorzitter stelt dat de brieven hiermee voldoende zijn besproken.

7. 01. Brief GS over voortgang projecten N62 Sloe- en Tractaatweg eerste kwartaal 2016

De voorzitter zegt dat deze brief ook reactie is op toezegging 27: informatie over Tractaatweg verstrekken.

De heer Van Geesbergen (VVD) leest goed nieuws over voortgang en financiën. Is dit het einde van een moeilijke periode? Wanneer wordt de overeenkomst vastgesteld? Zijn de verschillen m.b.t. meer- en minderwerk overbrugd?

De heer Lernout (50PLUS) blijft zeer bezorgd over de aansluiting op de Tractaatweg, die een flessenhals wordt. Hier moet België echt iets aan doen.

Mevrouw Van Veen (D66) sluit zich bij de vorige spreker aan en vindt dat er met België onderhandeld moet worden.

De heer Viergever (SP) waardeert de verhelderende rapportage. Hij informeert naar de meer-/minder discussie. Is gebruik van fosforslakken een passende oplossing of wordt dit puur uit kostenbesparing voorgesteld? Is er al een overeenkomst met RWS over de compensabele BTW? Waarom staat er niet in dit stuk dat de Tractaatweg 8 miljoen duurder wordt? Wat is de status? Er zijn recent 3 nieuwe secretarissen benoemd: vallen die onder de WNT-norm?

De heer Van Eck (ZL) vraagt waarom er 400 afwijkingen zijn t.o.v. het bestek. Bestaat het risico op het niet ontvangen van de Rijksbijdrage van 5 miljoen nog steeds? Is het rechtmatig om de 10 miljoen van de Sluiskiltunnel ter beschikking te stellen? Door de aansluiting van de Tractaatweg bij Zelzate zoek je problemen. Het (vracht)verkeer neemt toe! Wat zijn de extra kosten? Heeft dit iets te maken met de prognose van een verlies van 8 miljoen? Of komen eventuele wijzigingen er nog bovenop?

De heer Erbisim (PvdA) wijst op de Nota Grondbeleid en onteigening die wordt gestart vanaf 1 augustus. Gaan die tekorten op het project drukken of komt dit uit een ander potje?

De heer Janssens (CDA) heeft waardering voor dit stuk. N.a.v. 4.2: viaduct Stellendijk: de Welstandscommissie van Goes vond deze esthetisch niet aanvaardbaar; is hier al een oplossing voor? 4.3 bij Borsele: Idem. 4.8: welke orde grootte zijn de kosten voor het oplossen van het depot fosforslakken?

Gedeputeerde V.d. Maas zal de geuite waardering overbrengen aan de projectorganisatie en de aannemer. De laatste meters van de weg waren gisteren gereed en 30 juni gaat de weg open. Met de kennis van nu gaan we het redden met het budget maar de post onvoorzien is leeg. Er is nog discussie over meer- en minderwerk, maar dat is altijd zo. De aansluiting richting Zelzate wordt besproken in de brief. Dit ligt in Vlaanderen; het is gemakkelijk op te pakken in België, alleen heeft het daar geen prioriteit. Hij hoopt dat ze het snel oppakken.

De heer Van Hertum (PvdA) vindt dit niet erg hoopvol klinken! Het was toch een gezamenlijk project?

De heer Lernout (50PLUS) zegt dat het maar 500 meter is, en ook in het belang van België!

Gedeputeerde V.d. Maas wijst erop dat de R4 wel eerder wordt aangepakt, maar men werkt daar anders.

De heer Van Eck (ZL) zegt dat er inderdaad nog heel veel werk te doen is aan de R4, wat zorgelijk is.

Gedeputeerde V.d. Maas heeft de vragen beantwoord. Het BTW –verhaal verloopt positief. We houden ons aan de WNT-norm. De 8 miljoen was een contra-raming waar we nu mee rekenen.

De heer Viergever (SP) vraagt of het project in totaal dus 68 miljoen kost?

Gedeputeerde V.d. Maas zegt dat het financiële plaatje in het najaar bij de gunning terugkomt. 400 afwijkingen van het bestek is heel veel, wat betekent dat het bestek niet goed was. Hij is hoopvol over de Rijksbijdrage van 5 miljoen, maar dit moet de komende maanden duidelijk worden. Het grondbeleid is opgelost. Goes gaat akkoord met het viaduct Stellendijk, idem het vak bij Borsele.

De vraag over het depot fosforslakken wordt via het verslag beantwoord.¹

¹ 'De verontreinigde slakken zijn afkomstig uit de wegfundering van opgebroken wegvakken. Op dit moment wordt de partij slakken onderzocht. De uitkomst hiervan is nog niet bekend. De hoogte van de kosten van het opruimen is sterk afhankelijk is van de mate van verontreiniging. Daarom kan er nu nog Concept verslag commissie Economie van 17 juni 2016

Gedeputeerde De Bat beantwoordt de vraag of de middelen van de Sluiskiltunnel rechtmatig worden ingezet voor de viaducten bevestigend. Volgens de Tunnelwet mogen deze worden ingezet voor aanpalende wegen. Er is 60 miljoen beschikbaar; de raming is hoger, de voorstellen voor de varianten volgen nog.

In tweede termijn:

De heer Van Geesbergen (VVD) informeert naar de gronddossiers voor verwerving Tractaatweg.

De heer Babijn (PvZ) maakt zich zorgen over de WNT-norm, ZSP en Delta zitten hier ook boven! Wordt die WNT-norm selectief toegepast?

Gedeputeerde V.d. Maas antwoordt dat dat bestaand beleid was. Het wordt niét selectief toegepast.

Gedeputeerde De Bat zegt dat de grondverwerving de laatste tijd goed loopt, maar het blijft tot het eind spannend.

De problemen met het krediet zijn opgelost.

De voorzitter stelt vast dat de brief voldoende is besproken.

02. Brief GS over Knooppunt N62 Sloeweg

De heer Van Hertum (PvdA) vraagt waarom er 2 van de 6 varianten zijn afgefallen? We kunnen toch ook eerst kiezen voor bijvoorbeeld de verkeerslichten en dan later verder beslissen?

De heer Van Eck (ZL) wijst op het belang van het feit dat het gebruik van bodemassen nu toch is toegestaan.

De heer Viergever (SP) vindt het jammer dat het voorstel voor de variantenstudie nu niet op de agenda staat.

Waarom zijn de goedkope varianten afgefallen? Waarom is deze beslissing niet aan PS gelaten?

Mevrouw Van Veen (D66) heeft toch de voorkeur voor de stervariant, mede omdat de stakeholders dat willen en het vrachtverkeer erg toeneemt door de tolheffing in België. Kan de gedeputeerde die toename van het verkeer doorrekenen? Kan de meeropbrengst van de WST worden ingezet?

De heer Van Hertum (PvdA) zegt dat dat over miljoenen gaat; waar halen we dat dan vandaan? Een tijdelijke oplossing zou dan toch ook mogelijk zijn?

De voorzitter wijst erop dat er een brief ter kennisneming is geagendeerd: het is niet de bedoeling om nu een discussie over de verschillende varianten te gaan voeren.

De heer Lernout (50PLUS) vindt dat ook gekeken moet worden naar een optie met moderne verkeerslichten.

De heer Van Eck (ZL) vraagt zich af of dat past bij Sloepark van ZSP?

Mevrouw Van Ewijk (GL) is verbaasd over de brief. Zij vindt dat ook varianten 1 en 2 onderzocht moeten worden.

De heer Babijn (PvZ) heeft als voorkeur de stervariant. Hoe hoog is de schadeclaim van Heros? Gebruik van bodemas levert 3,5 miljoen voordeel op. Bij een andere keuze kunnen er ook claims komen m.b.t. de aanbesteding.

Wat kost het monitoren van bodemas? Het viaduct bij 's Heerenhoek is nu onterecht met zand aangelegd: hoeveel zijn de meerkosten? Hij wil graag de brief van RWS over gebruik van bodemas lezen. Stoplichten vindt hij geen goed idee vanwege mogelijke schadeclaims. Wat is het totaalvoordeel?

De heer Van Hertum (PvdA) concludeert dat variant 1 t/m 4 altijd goedkoper zijn dan variant 6.

De heer Babijn (PvZ) zegt in reactie dat 1 t/m 4 op termijn veel meer gaan kosten.

De heer Van Geesbergen (VVD) respecteert de voorbereiding door GS. De stakeholders zijn voor de stervariant, die ook altijd de bedoeling was. Daar wil hij liever niet van afwijken. We moeten niet alle varianten doorrekenen. Positief dat bodemas nu wel gebruikt mag worden, maar jammer dat dat nu pas blijkt. Doe het goed of doe het niet! Je legt een weg aan voor generaties! Zo staat het ook in het Mobiliteitsplan.

Gedeputeerde V.d. Maas zegt dat niet alle varianten worden onderzocht want het moet binnen het kader passen m.b.t. veiligheid, toekomstbestendigheid en doorstroming. 1 en 2 vallen dan af als eindoplossing. GS komt met een voorkeursvariant en dan besluit PS. Hij wilde het voorstel graag eerder agenderen maar zorgvuldigheid gaat in deze voor tijd. Het verhaal over de bodemas kwam onverwacht. We moeten nog dekking zoeken, gronden verwerven en alles precies uitzoeken. De stervariant geeft inderdaad meeropbrengsten door meer tol via de WST. De prognose is niet zeker. We moeten het bedrag voor monitoring van de bodemas nog uitzoeken. Zodra er een brief is van RWS over de bodemas zal hij dat meedelen. De wereld is echt veranderd sinds de eerste keuze voor de stervariant. De stakeholders zijn daar inderdaad voor; we doen ons best!

De heer Babijn (PvZ) wil antwoord op zijn vraag over de hoogte van de claim Heros en het viaduct 's Heerenhoek.

Gedeputeerde V.d. Maas zegt dat het onverstandig is om die claim hier te bespreken. De hoogte van een claim zegt niets. Voor bodemas heb je volume nodig, en dat was niet zo bij viaduct 's Heerenhoek.

Mevrouw Van Ewijk (GL) maakt toch procedureel bezwaar. PS neemt de besluiten, maar 2 varianten zijn niet uitgewerkt. Alle varianten moeten worden meegenomen in het voorstel.

---

geen exact bedrag worden genoemd. Ingeschat wordt dat het opruimen mogelijk enkele tonnen kan gaan kosten'.

Mevrouw Van Unen (SP) en Van Hertum (PvdA) ondersteunen dit verzoek.

De heer Dorst (SGP) wijst erop dat het college handelt in het kader dat er ligt. 1 en 2 vallen dan gewoon af.

Mevrouw Van Unen (SP) wijzen erop dat alleen variant 1 binnen het financiële kader valt!

De voorzitter sluit de bespreking van deze brief.

8. Statenvoorstel Mobiliteitsplan Zeeland

De heer Lernout (50PLUS) zegt dat een tolverbinding een belemmering is om te participeren. Het OV-net is niet sluitend genoeg. Er wordt teveel aan vrijwilligers overgelaten, beroepskrachten kunnen het veiliger en beter. Een aantal wegen wordt niet als hoofdweg aangemerkt maar is dat wel. Er moeten betere verbindingen komen naar Antwerpen. Er moet een ontsluiting komen ten zuiden van Hulst.

De heer Van Geesbergen (VVD) vindt het een ambitieuze mobiliteitsvisie: we doen het goed of niet. Hij kan zich vinden in de 4 thema's, integraal in het beleid. De afwaardering van wegen van 80 naar 60 kilometer/uur vloeit voort uit de wegencategorisering zelf en de functietoekenning aan de wegen. Er bestaat wel spanning tussen provincie en waterschap over de afwaardering. Een voorbeeld hiervan is de Oesterdam, van 100 naar 80. Kan de gedeputeerde aangeven of heroverweging op onderdelen mogelijk is?

De technische inrichting moet wel passen bij de functie. Kunnen we samenwerken met het waterschap?

Landbouwverkeer moet goed worden gescheiden van ander verkeer. De A58 en de calamiteitenregeling moeten goed worden opgelost. Er staat spanning op de wensen en mogelijkheden m.b.t. het OV.

Mevrouw Van Veen (D66) zegt dat er wel een extra inspanning moet worden geleverd om fietsprovincie nummer één te worden, bijvoorbeeld door deel- of leenfietsen. Kan er deze zomer een proef komen? Gedragsverandering op het fietspad is van belang. De deelauto wordt alleen maar genoemd: dit moet beter worden uitgewerkt. Hoe kan het doorgaand vrachtverkeer om Zeeland heen worden geleid? De provincie moet zich inspannen voor de aanleg van snellaadpunten (zoals RWS met Fast-ned). Er staan veel onderzoeken in het Mobiliteitsplan: zij ziet liever dat we aan de slag gaan.

De heer V.d. Berge (SGP) vindt het een helder plan, waarin veel wordt samengewerkt. De N59 (Hellegatsplein – Bruinisse) moet 4-baans worden vanwege de verkeersdruk. Zuid-Holland heeft geld beschikbaar gesteld; heeft GS overwogen om middelen ter beschikking te stellen, en zo ja: hoeveel?

De heer Van Hertum (PvdA) zegt dat er dan bij Bruinisse een flessenhals kan ontstaan. Zijn er nu zoveel files?

De heer V.d. Berge (SGP) antwoordt dat het verkeer is toegenomen door de Grevelingendam. Zeeland heeft alleen de A58 als ontsluiting, een tweede grote ontsluiting van Zeeland is welkom, ook als extra uitweg bij calamiteiten. Recron e.a. vragen om verdubbeling. Dit is al lang een groot probleem, ook o.g.v. veiligheid.

Mevrouw Treurniet (CU) vraagt of je veiligheid alleen kunt bereiken door twee banen extra aan te leggen?

De heer Van Hertum (PvdA) zegt dat je ook Zeeland uit kunt via de Zeelandbrug of de Oude Rijksweg.

De heer V.d. Berge (SGP) vraagt ook aandacht voor verkeersveiligheid. In 2017 wordt 0,75 miljoen voor gedragsverandering en verkeersveiligheid in 2017 overgedragen aan andere wegbeheerders. Wie heeft dan de regie?

De heer Viergever (SP) is het niet eens met de gemaakte keuzes o.g.v. OV. Er wordt veel geld uitgegeven aan infrastructuur, maar als je studenten in Zeeland wilt houden moet je het OV verbeteren. Het slechte OV is een gevolg van de gemaakte keuzes. Is het streven haalbaar om tussen 2020-2027 de hoofdwegen aan de eisen te laten voldoen? Door grootschalige winkels te vestigen aan het kwaliteitsnet goederenvervoer worden de binnensteden verschaald. Door verbetering van de Midden Zeeland Route creëer je een trechter aan de voordeur van Zeeland. Vooral in de zomer krijg je daar lange files, en verplaats je zo het probleem. Wordt er afstand genomen van het hoefijzerbeleid?

De heer V.d. Berge (SGP) zegt dat het aantal inwoners en recreanten toeneemt, dus natuurlijk krijg je dan meer druk op de N256. Je kunt niet meer met dezelfde wegen toe als 30 jaar geleden.

De heer Van Hertum (PvdA) vraagt of de heer v.d. Berge de Zeelandbrug wil verdubbelen?

De heer V.d. Berge (SGP) vindt dat inderdaad de beste oplossing, verdubbelen van de wegen.

Mevrouw Treurniet (CU) vraagt zich af of er meer asfalt moet komen, de files vallen best mee. Let op milieu-aspect.

De heer Viergever (SP) wil ook de wachttijden van de binnenvaart beperken.

De heer Mareels (PVV) denkt dat 60 km-wegen de ambitie voor een snel en goed hoofdnetwerk onder druk zetten. Het autobezit neemt toe; we moeten rekening houden met voldoende oplaadpunten. Is er een post onvoorzien opgenomen in de begroting om eventuele tegenvallers op te vangen?

Mevrouw Treurniet (CU) kan zich vinden in de hoofddoelen. Wanneer is precies de uitvoering gepland van de N256 bij Oud Vossemeer/Molendijk? Zijn er opties voor informatie bij opstoppingen en incidenten bij de Vlaketunnel? We kunnen met kleinere ingrepen Fietsprovincie nr. 1 worden. We moeten letten op de positie van fietsers bij wegwerkzaamheden: dan is het vaak onveilig!

De heer Babijn (PvZ) is bezorgd over de opmerking dat de fast ferry vraaggericht moet worden! Het gaat niet alleen om behoud van de boot, maar om de vaarfrequentie. Veel wegen worden 60 km-wegen: waarom die toename? Is

dat goedkoper? Door het slechte OV neemt het aantal auto's toe. We moeten letten op het onderhoudsniveau van wegen, en aandacht geven aan grensoverschrijdende samenwerking.

De heer Van Hertum (PvdA) vindt dat het fietspad aan de Molendijk prioriteit heeft: zo bescherm je kwetsbare mensen. Volgens het PvdA- verkiezingsprogramma mag de N59 geen Noord-Zuid verbinding worden. Is dit nog steeds het idee van GS? Is er een totaalplan? Is een 4-baansautoweg effectief? Krijg je dan niet vanzelf nieuwe knelpunten? Hoe voorkom je sluipverkeer als de N256 vierbaans wordt? Op de route Goes-Hellegatsplein kan een knelpunt bij de Zeelandbrug ontstaan. Komen daar ook extra rijbanen? Er mag bij Bruinisse geen flessenhals ontstaan.

De heer V.d. Berge (SGP) vraagt of er ook andere opties mogelijk zijn behalve een vierbaansweg? Een ongelijkvloerse kruising, en een 1 + 2 baans-weg?

De heer Van Hertum (PvdA) wil vooral niet méér asfalt. De provincie heeft bijgedragen aan de A4, dus voorkeur.

De heer Van Geesbergen (VVD) spreekt over het college programma en niet over het PvdA-verkiezingsprogramma. Daarin staat het aanpakken van de doorstroming van de N59. Vindt de PvdA dit nog steeds?

De heer Van Hertum (PvdA) staat hier nog achter, maar hij wil wel vasthouden aan het hoefijzermodel.

Mevrouw Van Ewijk (GL) vindt het voorstel ambitieus en vaak SMART. Ze mist de uitgangspunten duurzaamheid en het in standhouden van natuurwaarden. Ze is blij met de nieuwe ideeën in het plan: de provincie moet trendsetter zijn. Ze is tegen verdubbeling van wegen, en kritisch over de verkeersveiligheid, waar registratie niet sluitend blijkt. Prima dat er veel wordt samengewerkt met partijen; graag ook met maatschappelijke organisaties en burgers.

De heer Janssens (CDA) meent dat concrete doelen, cijfers en percentages ontbreken. Bij een visie hoort een punt op de horizon met concrete, meetbare doelen. Als voorbeeld zegt hij dat in hoofdstuk 4 en 6 niets meetbaars staat.

De heer Van Eck (ZL) vindt het OV van belang, ook richting België, samenwerken met De Lijn. Hij wacht al lang op de rotonde bij Absdale. Hij benadrukt dat het fietsvoetveer belangrijk is. We moeten zorgen voor parkeervoorzieningen voor vrachtwagens. Kwetsbare verkeersdeelnemers moeten beschermd worden. M.b.t. de N59 is hij het eens met de SGP-fractie. Hij wil een onderzoek naar het gebruik van de landbouwwegen, bijvoorbeeld bij Sint-Jansteen. Wat zijn de gevolgen voor gemeenten van het wegvallen van de BDU-gelden?

Gedeputeerde V.d. Maas stelt dat het de vraag is of de middelen toereikend zijn. Er zijn grote doelen tot 2028 geformuleerd. Het eerste pakket aan maatregelen is voor 2017-2019. Hoe meer middelen we hebben, hoe sneller de ambities worden gerealiseerd. De zienswijzen zijn spaarzaam overgenomen, omdat het Mobiliteitsplan al met veel partijen in het voortraject is besproken. De wegencategorisering is voor de doorstroming en veiligheid op het platteland. Afwaardering van wegen kost wel geld, en zet de ambities onder druk. En als je afwaardeert moet je ook opwaarderen. We zullen met de wegbeheerders overleggen waar het nodig is. We moeten snel kijken naar de calamiteitenregeling van de A58. Het is een goede ambitie om Fietsprovincie nummer 1 te willen worden. Fietspaden zijn te vol met allerlei soorten vervoer, we zoeken naar oplossingen. Het is moeilijk om gebruik van deelauto's vorm te geven. Vrachtverkeer met een andere bestemming moet niet via Zeeland maar via de A4. Het nut van oplaadpunten is voortschrijdend inzicht. De N59 2 x 2-baans maken is een belangrijk punt voor Zuid-Holland en moeten we daar laten. We kijken wel naar quick-wins voor de verkeersveiligheid; dat blijft een heel belangrijk onderdeel van zijn portefeuille! We nemen géén afscheid van het hoefijzermodel al noemen we het niet meer zo. Het belang van de binnenvaart heeft de aandacht. Er is 21 milj. beschikbaar exclusief investeringen in nieuwe wegen en onderhoud. Hiervoor is de Investeringsagenda: 28,5 milj. voor de komende drie jaar. We kunnen helaas nog niet beginnen aan het fietspad bij de Molendijk in Oud Vossemeer door problemen met grondverwerving. De onteigeningsprocedure wordt gestart.

We moeten inderdaad bij wegomleidingen ook rekening houden met fietsers. Als we Fietsprovincie nr. 1 willen zijn vraagt dat ook investeringen. Vraaggericht OV geldt inderdaad ook voor het fietsvoetveer; waardoor misschien de vaarfrequentie verandert. We werken zeker ook grensoverschrijdend samen, maar alleen over concrete punten.

We zullen de N59 niet op onze kosten aanpakken, maar hooguit kleine bijdragen leveren. De Zeelandbrug zou uitgebreid kunnen worden met extra rijbanen, maar gedeputeerde ziet dat niet gebeuren. De gedeputeerde houdt zoveel mogelijk rekening met milieu en duurzaamheid. De registratie van verkeersslachtoffers is niet goed, en daarom is de formulering niet erg SMART. We moeten indicatoren en streefwaarden vaststellen en het dan verder uitwerken in de programmabegroting. Soms is eerst overleg nodig. De gemeenten kennen de gevolgen van het verdwijnen van de BDU-gelden. De provincie doet eerst de eigen projecten en denkt mee met de gemeenten.

De heer Kant (afd. M&S) antwoordt dat de werkzaamheden bij Absdale eind van dit jaar worden aanbesteed. De landbouwroute Sint Jansteen voorziet in de behoefte. Via het verslag volgt nadere informatie.² Via het

² De landbouwroute Sint Jansteen is door de gemeente Hulst nieuw aangelegd met name om het landbouwverkeer van de hoofdroute N290 af te kunnen leiden en om het landbouwverkeer uit de kernen Hulst en Sint Jansteen te weren. De landbouwroute is kort geleden gereed gekomen. Op dit moment zijn er nog geen tellingen van het landbouwverkeer over de aangelegde route. Er zijn recent verboden ingesteld voor doorgaand landbouwverkeer door de kern Sint Jansteen en over het Scharnier in Hulst. Pas Concept verslag commissie Economie van 17 juni 2016

hoofdwegennet is ieder gebied in Zeeland goed bereikbaar. Een hoofdweg moet aan het "ideale profiel" voldoen. In het Jaarplan

staat een project met leenfietsen. Er vindt een herhaald onderzoek plaats naar doorgaand vrachtverkeer. O.g.v. oplaadpunten is er geen rol voor de provincie maar voor marktpartijen. Er vonden verschillende onderzoeken plaats bij de Vlaketunnel, er zijn veel alternatieven mogelijk, goedkopere en duurdere.

In tweede termijn:

De heer Janssens (CDA) begrijpt dat het vaststellen van indicatoren lastig is. Hij stelt voor om deelplannen te maken met een lange termijn doel.

De heer Van Eck (ZL) informeert naar samenwerking met De Lijn. De cijfers over St. Jansteen ontvangt hij graag.

De heer Van Hertum (PvdA) steunt het coalitieprogramma, ook m.b.t. de N59 via de quick-wins. Alleen de Sloe- en Tractaatweg zijn nog nodig.

De heer Babijn (PvZ) vindt het interessant dat de Zeelandbrug verdubbeld kan worden. Hij is niet gerustgesteld over het fietsvoetveer, want het gaat over de vaarfrequentie. M.b.t. de opmerking "80 km is soms te hard" vraagt hij een onderbouwing. Wordt er soms een 60-km weg aangelegd om verkeer te weren? Is het goedkoper om een weg af te waarderen? Om Fietsprovincie nr. 1 te worden moet je investeren. De verdeelsleutel van het Rijk is nadelig voor Zeeland. Doet GS nog zijn best om dat aangepast te krijgen?

De heer Bosch (PVV) vraagt of het klopt dat de N286 een onderdeel van het hoofdwegennet is? Dan moet de snelheid naar 100 km/uur. Wordt de snelheid op de Oesterdam mogelijk verlaagd naar 80? De PVV-fractie is het met de gemeente Tholen eens dat dit juist tot grotere onveiligheid en onnodige kosten leidt.

Mevrouw Treurniet (CU) informeert of er concrete maatregelen genomen worden bij de Vlaketunnel?

De heer Lernout (50PLUS) vraagt of de situatie bij Kapellebrug door de verkeersdrukke nog wel leefbaar is?

Gedeputeerde V.d. Maas zal nog eens kijken naar de vaststelling van streefwaarden en de visie. Hij wil graag horen waar het concreter kan. Er wordt samengewerkt met De Lijn. Hij verwacht dat het Statenvoorstel Toekomstvisie Westerschelde Ferry er in september is. Soms wordt er inderdaad gestuurd op route en gedrag. GS probeert de verdeelsleutel van het Rijk aangepast te krijgen.

De heer Kant (afd. M&S) zegt dat wegcategorisering voor lange termijn wordt gemaakt. De N286 op Tholen is een gebiedsontsluitingsweg. Er is meer verkeer dan op de Oesterdam. Over de Vlaketunnel zegt hij dat de provincie verantwoordelijk is voor de uitwijkroute, die we moeten verbeteren. De vraag over Kapellebrug wordt mondeling beantwoord. Het hangt van de weg af of afwaardering van een weg goedkoper is.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling in PS van 15 juli 2016.

9. Statenvoorstel Garantstelling lening ZB Planbureau en Bibliotheek Zeeland

De voorzitter meldt dat in 2015 een soortgelijk voorstel is behandeld. De technische vragen van de ChristenUnie en de antwoorden daarop zijn bij dit agendapunt in IBABS geplaatst. Mevrouw Treurniet krijgt als eerste het woord.

Mevrouw Treurniet (CU) was in 2015 ook teleurgesteld over de gang van zaken die ingaat tegen het beleid, en nu duurt het wéér heel lang voordat de stand van zaken duidelijk wordt. Gaat het nu om één of twee leningen?

Mevrouw Van Unen (SP) is ook niet blij met dit voorstel. De mogelijkheid om zónder garantstelling verder te gaan zit er niet bij (daar was wel om gevraagd), en we kregen het voorstel veel te laat. Bovendien kijken we in het kader van Zero Based Budgetting naar het ZB Planbureau, en nu zouden we met dit voorstel weer vastzitten aan de twee poten van het ZB Planbureau? We zouden ons toch beraden op de onderzoekspoot ervan? Het is een principiële kwestie. Is er nagedacht over de optie om de lening over te nemen en te verminderen?

Mevrouw Van Ewijk (GL) ondersteunt het ZB Planbureau; het is blijkbaar niet gelukt om iets anders te verzinnen dan dit voorstel. Is al besloten dat Middelburg 33% bijdraagt? Zo niet, hoe gaan we het dan oplossen?

De heer Dorst (SP) brengt in herinnering dat PS op 3 juli 2015 hebben gezegd dat dit "eens maar nooit weer was" en nu gebeurt het weer! Toen zei gedeputeerde De Reu dat hij er bovenop zou zitten. Het ZB Planbureau moest voor 1 januari met een onderbouwd voorstel komen (in 2008 zouden ze het al oplossen), met een streep onder "onderbouwd". Hij weet niet of de SGP-fractie dit voorstel gaat steunen. Het is alwéér 1 minuut voor 12.

De heer Oudeman (CDA) denkt dat dit voorstel het hoogst haalbare is. Wordt er nu wel afgelost?

De heer Mareels (PVV) vindt dit een slecht plan. Als je de voorwaarden bekijkt lijkt het of de organisatie er winst op gaat maken? Wat zijn de risico's als ZB Planbureau niet kan betalen? Hoe is hun financiële positie? Hoe ziet GS die risico's? Wat gebeurt er zónder garantstelling? Met dit voorstel wordt PS het mes op de keel gezet.

De heer Van Hertum (PvdA) wijst op de functie en maatschappelijk belang van ZB Planbureau. Kunnen we garant staan met overheidsgeld? Maar ZB Planbureau failliet laten gaan kan ook niet.

---

na instelling van de verboden en handhaving daarop is het zinvol te gaan tellen indien daar behoefte aan is.

De heer Mareels (PVV) zegt dat je zo redenerend alle macht in handen legt van ZB Planbureau!

De heer Van Hertum (PvdA) meent dat we voorwaarden kunnen stellen aan de garantstelling.

Mevrouw Treurniet (CU) denkt dat iedereen het eens is over het belang van de ZB. Maar wat vindt dhr. Van Hertum dan van de gang van zaken? We zouden voor 1 januari bericht ontvangen van GS en we hoorden maar niets.

De heer Van Hertum (PvdA) vindt de gang van zaken ook schokkend, maar het belang van de ZB weegt zwaar.

Mevrouw Boerjan (VVD) vindt het erg jammer dat we het voorstel pas zo laat hebben gekregen. Maar ze ziet dat de lening van 5 naar 4 miljoen gaat, waarvoor ze GS complimenteert. Het voorstel kan als hamerstuk naar PS.

Mevrouw Van Veen (D66) is verbolgen over het feit dat GS de staten niet heeft geïnformeerd, ondanks een toezegging hierover. Bovendien heeft ze er herhaaldelijk naar gevraagd. Nu staat PS weer met de rug tegen de muur. Het is triest dat PS weer niet in het proces is meegenomen en niet is geïnformeerd. De derde variant (pagina 5 en 6) zou volgens GS het meeste aansluiten bij de door PS gestelde voorwaarden. Maar welke voorwaarden hebben PS dan gesteld? Dat is nergens terug te vinden. Ze wil deze graag ontvangen. Aan welke kaders kunnen we toetsen?

De heer Babijn (PvZ) sluit zich aan bij de woorden van de heer Dorst. Hoe kan een gemeente die onder toezicht staat zoals Middelburg garant staan voor 33%? Hij betwijfelt het nut van de onderzoeken door Scoop.

De heer Van Eck (ZL) heeft het voorstel te laat ontvangen om het met zijn fractie te kunnen bespreken.

Gedeputeerde De Reu hoort veel commotie en emotie. Het ZB Planbureau kwam voor 1 januari met een voorstel, maar het hield méér subsidie in. GS vroeg een ander voorstel, en wilde het zo zorgvuldig mogelijk doen. Het is een misverstand dat er voor 1 januari een voorstel aan PS zou worden gedaan, bedoeld was: aan GS. Dit is een erfenis uit het verleden, toen de provincie en de gemeente Middelburg een lening hebben verstrekt aan de voormalige bibliotheek. GS was er niet blij mee, maar deze is met 1 jaar verlengd. Als we het niet doen moeten ze in één keer aflossen, wat moeilijk zal zijn. Scoop eruit halen lukt ook niet, dat kost veel geld. Het is niet fijn, maar het is de realiteit. Lenen zonder garantstelling lukt niet. Middelburg volgt de provincie in haar besluit in deze. "Eens maar nooit weer" geldt voor de toekomst. Het RVU-voordeel is eenmalig, dus dat is snel op. Dit is het hoogst haalbare. Hij is niet van plan geweest om PS mee te nemen in het onderhandelingsproces.

Mevrouw Van Veen (D66) en mevrouw Van Unen (SP) zeggen dat ze bedoelen dat GS PS mee zou nemen in het proces van informatie, en in de processen. Laatstgenoemde verwijst naar het dossier Sloeweg.

Gedeputeerde De Reu antwoordt dat ze in dat geval de onderhandelingsresultaten hadden willen weten. Maar het voorstel had misschien wel iets eerder gekund. De gestelde voorwaarden staan in de samenvatting van het voorstel. Dat is dat ze een lening zonder garantiestelling moeten onderzoeken, een variant met aflossing moeten onderzoeken en dat het aan het einde van de looptijd afgelost moet zijn. Daaraan voldoet dit voorstel.

In tweede termijn:

De heer Dorst (SGP) neemt kennis van de opmerkingen van de SP, maar hij begrijpt ze wel. GS heeft verzocht om een onderbouwd voorstel, het voorstel dat hij ontving is dat niet. Wat is er nog meer geprobeerd? Is het maximaal onderzocht? Kan de garantstelling nog een keer met 1 jaar worden verlengd zodat we het nog een keer kunnen proberen? Is dat een optie?

Mevrouw Van Unen (SP) vindt dat een goed voorstel. Ze wil er geen 14 jaar aan vast zitten.

De heer Babijn (PvZ) is het daarmee eens. Komt de SGP met een amendement?

De heer Dorst (SGP) is nog niet zover.

De heer Lernout (50PLUS) denkt dat er waarschijnlijk weinig mogelijkheden zijn.

De heer Mareels (PVV) hoopt dat het volgend jaar beter zal zijn, maar hij gelooft er niet in.

De heer Van Hertum (PvdA) vraagt aan de heer Dorst of verlenging met 1 jaar positief zal zijn voor ZB Planbureau.

De heer Dorst (SGP) wil weten of het kan, hij heeft nu heel weinig informatie.

De heer Babijn (PvZ) heeft uit het rapport van Necker van Naem begrepen dat PS en GS samen de schouders eronder moeten zetten, samen moeten zorgen voor goede informatie. Dat blijft nu achter.

De heer Mareels (PVV) had nog gevraagd naar de financiële positie van ZB Planbureau. Zijn we zachte heelmeesters die stinkende wonden maken? Oftewel: is er een structureel probleem?

Mevrouw Van Ewijk (GL) vindt het een kwestie van bestuurlijk fatsoen om dit op te lossen. Het grootste probleem ligt bij de besluitvorming bij de provincie.

De heer Lernout (50PLUS) vindt dat we dit probleem niet vooruit moeten schuiven. Is dit de finale oplossing?

De heer Van Hertum (PvdA) is het daarmee eens: we kunnen de mensen van de ZB niet in de steek laten.

Mevrouw Treurniet (CU) zegt dat het niet gaat om het belang van de ZB. Ze is boos dat de gedeputeerde zegt dat hij het "zo zorgvuldig mogelijk wilde doen". Dat moet dan wel naar alle partijen toe, ook dus m.b.t. de informatie aan PS. Informatie wordt niet gedeeld omdat de staten dan nog méér zouden willen weten, en daarom wordt er maar niets verteld? Blijft de tot 2019 verleende garantie overigens nog bestaan?

Gedeputeerde De Reu beantwoordt dit laatste bevestigend, die wordt in 2019 afgelost. Het ZB Planbureau zou een voorstel zonder garantiestelling onderzoeken; hij wil wel nagaan of verlenging met 1 jaar mogelijk is? Maar bij ZB Planbureau hebben ze alles uit de kast gehaald om 1 miljoen af te lossen.

Mevrouw Boerjan (VVD) vraagt of de gedeputeerde begrijpt dat zij het inhoudelijk wel met hem eens is, maar dat de manier waarop dit naar buiten is gebracht niet goed was?

Gedeputeerde De Reu beaamt dat.

Mevrouw Treurniet (CU) vraagt of het dan niet wijzer was geweest om PS eerder te informeren?

Gedeputeerde De Reu vindt het moeilijk om nu over de procedures te praten. Het is aan PS om hierover te besluiten.

De heer Dorst (SGP) zegt dat dit een kwestie is van verwachtingsmanagement. De staten verwachtten in januari, uiterlijk februari, een voorstel. Op dit moment weet hij al veel meer dan half juni. Twee maanden geleden vroeg hij er nog naar, en kreeg weinig antwoord. Nu komt het voorstel op het laatste moment. Hij hoopt op breed begrip dat PS dit vervelend vindt.

Mevrouw Van Ewijk informeert nog naar het standpunt van de gemeente Middelburg.

Gedeputeerde de Reu zegt dat de gemeente de provincie volgt.

De voorzitter zegt dat het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling in de staten van 8 juli.

Mevrouw Treurniet (CU) is het daar niet mee eens.

Mevrouw Van Unen (SP) ook niet, maar het moet wel behandeld worden in PS.

De heer Dorst (SGP) is het daarmee eens, maar dan moet er een aanvullend feitenrelaas komen.

De gedeputeerde De Reu zegt toe dat dit er tijdig voor PS van 8 juli zal zijn.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel met deze aanvulling naar de staten van 8 juli kan.

10. Bijgewerkte toezeggingenlijst met o.a. de volgende brieven

Brief GS toezegging 23 infrastructurele projecten

Brief GS toezeggingen PS 46 en 47 kilometerheffing Vlaanderen

Mevrouw Boerjan (VVD) vraagt om toezegging PS nr. 50 in de volgende cie.vergadering te bespreken.

De voorzitter gaat akkoord; de overige toezeggingen worden afgevoerd.

11. Jaarverslag Jouw Zeeland 2015

De heer Van Hertum (PvdA) verzoekt dit stuk te agenderen voor de commissie van 9 september a.s.

De voorzitter gaat akkoord.

12. Verslag conceptverslag Economie 20 mei 2016: ongewijzigd vastgesteld.

13. Volgende vergadering 9 september 2016: geen opmerkingen.

14. Sluiting, om 18.23 uur